

OBSAH

<i>Několik myšlenek o „Perských listech“</i>	7
<i>Předmluva</i>	9
Dopis	
1. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Pobyt Uzbekův a Rizův v Kumu a Tabrízu; důvod jejich cesty. Co se o tom říká v Isfahánu?	11
2. <i>Uzbek prvnímu černému eunuchovi</i> : Střežení žen Uzbekových; zábavy, které jim možno popřáti	12
3. <i>Zaši Uzbekovi</i> : Její stesk a vzpomínky u příležitosti odjezdu Uzbekova	13
4. <i>Zefis Uzbekovi</i> : Tyranie a pomluvy velkého eunucha	14
5. <i>Rustam Uzbekovi</i> : Řeči, k nimž v Isfahánu zavdává podnět odjezd Uzbekův a Rizův	15
6. <i>Uzbek Násirovi</i> : Pobyt v Erzerumu; stesk, který pociťuje Uzbek, vzdaluje se své vlasti a zvláště svých žen	15
7. <i>Fátme Uzbekovi</i> : Vášeň, která ji stravuje za nepřítomnosti Uzbekovy	16
8. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Nebezpečnoství, jimž Uzbek chtěl ujít odchodem z Persie	18
9. <i>První eunuch Ibbímu</i> : Bědnost jeho povolání; nenávisť, kterou mu vnukají ženy; nestálost přízně pánovy	19
10. <i>Mírzá Uzbekovi</i> : Jaký je pramen štěstí?	23
11. <i>Uzbek Mírzovi</i> : Dějiny Troglodytů: nespravedlnost prvých Troglodytů byla příčinou jejich záhuby	23
12. <i>Uzbek témuž</i> : Ctnosti nových Troglodytů zjednaly jim štěstí	26
13. <i>Uzbek témuž</i> : Svými ctnostmi noví Troglodyti, šťastní vnitřně, zvítězili i nad vnějšími nepřáteli	28
14. <i>Uzbek témuž</i> : Rozhojnivše se Troglodyti si zvolili krále	30
15. <i>První eunuch Járánovi</i> : Láska, kterou k němu chová	31
16. <i>Uzbek Mehemmedu Alímu</i> : Rady, o něž žádá	32
17. <i>Uzbek témuž</i> : Co rozhoduje o čistotě nebo nečistotě věcí?	33
18. <i>Mehemmed Alí Uzbekovi</i> : Podle Mohameda jsou vepř, myš a kočka nečistí, protože se zrodili v špíně archy Noemovy	34
19. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Cesta z Tokatu do Smyrny; úpadek říše turecké	36
20. <i>Uzbek své ženě Zaši</i> : Prohřešky, kterých se Zaši dopustila proti kázni seráje	37
21. <i>Uzbek prvnímu bílému eunuchovi</i> : Provinění, které dopustil svou nedbalostí	39
22. <i>Járán prvnímu eunuchovi</i> : Vzrůstající žárlivost Uzbekova	40

Dopis	23. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Pobyt v Livorně; dojem, jaký mohamedán zakouší v křesťanském městě; odjezd Uzbekův do Paříže	41
	24. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Velikost Paříže; pouliční ruch; moc králů francouzských; moc papežova; zmatky vyvolané ve Francii „Ústavou“; obavy Ludvíka XIV.	42
	25. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Cesta Rádiho do Itálie; přátelství Rizovo a Uzbekovo k Ibbenovi	44
	26. <i>Uzbek Roxaně</i> : Protiva, jaká je mezi mravy žen na Východě a na Západě	45
	27. <i>Uzbek Násirovi</i> : Snadnost spojení z Paříže do Smyrny a Isfahánu; smutek Uzbekův	48
	28. <i>Rizá...ovi</i> : Popis komedie a Opery. Dopis herečky	49
	29. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Pravomoc papežova a biskupů; náboženské spory; nakládání s kacíři	51
	30. <i>Rizá témuž</i> : Naivní zvědavost Pařížanů	53
	31. <i>Radí Uzbekovi</i> : Poučný pobyt Rádiho v Benátkách	54
	32. <i>Rizá...ovi</i> : Ústav slepců „Quinze-Vingts“	54
	33. <i>Uzbek Radímu</i> : Požívání vína u křesťanů a mohamedánů; požívání nápojů k útěše lidí	55
	34. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Srovnání Francouzek a Peršanek; vážnost Asiatek; účinky styku orientálců s otroky	56
	35. <i>Uzbek Džemšídovi</i> : Co bude s křesťany v den posledního soudu? Vztahy křesťanství a mohamedánství	58
	36. <i>Uzbek Radímu</i> : Popis pařížských kaváren; spor ve věci Homéra; scholastické hádky	59
	37. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Stáří Ludvíka XIV.; rozpory v jeho povaze; jeho nádherymilovnost	60
	38. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Mají být ženy poddány mužům?	61
	39. <i>Hádží Ibbí Ben Josuovi</i> : Zázraky, které provázely narození Mohamedovo a které ověřily jeho poslání	63
	40. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nesmyslnost pohřbů, zármutků a radostí lidských	65
	41. <i>První černý eunuch Uzbekovi</i> : Plán učiniti eunuchem otroka, který se vzpírá	65
	42. <i>Faran Uzbekovi</i> : Muka, která mu první eunuch ze zášti chystá	66
	43. <i>Uzbek Faranovi</i> : Uděluje mu milost	67
	44. <i>Uzbek Radímu</i> : Prvenství, jež si osobují Francouzi každého stavu; podobná marnivost ostatních lidí	67
	45. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Bláznovství alchymisty	68
	46. <i>Uzbek Radímu</i> : V čem záleží podstata náboženství? Modlitba k Bohu	70
	47. <i>Žaši Uzbekovi</i> : Cesta žen Uzbekových	72
	48. <i>Uzbek Radímu</i> : Popis světské společnosti; podobizny finančníka, zpovědníka, básníka, starého důstojníka, člověka, který má štěstí u žen	73
	49. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Hospic, jež by v Persii chtěli založit kapucíni	78
	50. <i>Rizá...ovi</i> : Kouzlo skromnosti a drzost marnivosti	79

Dopis	51. <i>Nargúm Uzbekovi</i> : Popis moskevské říše. Dopis moskevské ženy. Tyranie carova	80
	52. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizny starých koketek	82
	53. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Manželství bílého eunucha	84
	54. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Rozmluva dvou krasoduchů	85
	55. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Poměr mezi manžely ve Francii	87
	56. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Mužští a ženští hráči	89
	57. <i>Uzbek Radímu</i> : Mniši, zpovědníci a kasuisté	90
	58. <i>Rizá Radímu</i> : Rozmanitost podnikavosti v Paříži	92
	59. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Mrzoutství starců: relativnost soudů lidských	93
	60. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Povaha židů; jejich náboženství; neblahé následky nesnášlivosti	94
	61. <i>Uzbek Radímu</i> : Výhody, závady a nebezpečí stavu duchovních	95
	62. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Výchova dívek a postavení žen na Východě	97
	63. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Půvaby francouzské společnosti; povaha žen; láskování, jež se jim líbí	98
	64. <i>Náčelník černých eunuchů Uzbekovi</i> : Nepořádky, jež vznikají v seráji Uzbekově; obraz seráje dobře spravovaného; nutnost přísné kázně	100
	65. <i>Uzbek svým ženám</i> : Osud, který hrozí jeho ženám, nebudou-li se lépe chovat	102
	66. <i>Rizá ...ovi</i> : Vášně Francouzů spisovat knihy příliš často zbytečné	103
	67. <i>Ibben Uzbekovi</i> : Kouzlo přátelství. Příhody Feridúnovy a Astartiny	104
	68. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Lehkomyšlnost a nevědomost úředníků	112
	69. <i>Uzbek Radímu</i> : Nepochopitelnost povahy Boha. Je Boží předvědoucnost slučitelná se svobodným rozhodováním člověka?	113
	70. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Pohoršení při sňatku Sufisově	116
	71. <i>Uzbek Zelidě</i> : Pochybnost důkazů panenství	117
	72. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizna rozhodovače	117
	73. <i>Rizá ...ovi</i> : Směšnost Francouzské akademie	118
	74. <i>Uzbek Rizovi</i> : Nepravá a pravá důstojnost velmožů	119
	75. <i>Uzbek Radímu</i> : Nestálost zásad, jež u křesťanů vyznávají soukromníci i knížata	120
	76. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nespravedlnost zákonů trestajících sebevraždu	121
	77. <i>Ibben Uzbekovi</i> : Důvody, z kterých sebevražda může být trestána	123
	78. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Dopis Francouzův o Španělech a Portugalcích. Soud, jaký by Španěl vynesl o Francouzech	123
	79. <i>Velký eunuch Uzbekovi</i> : Koupě čerkeské dívky	126
	80. <i>Uzbek Radímu</i> : Výhody mírnosti a nevýhody přísnosti trestů	127
	81. <i>Nargum Uzbekovi</i> : Nesmírnost příliš málo známých výbojů Tatarů	129

opis	82. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Lidé mlčeliví a mluvkové, kteří nic neřeknou	129
	83. <i>Uzbek Radímu</i> : Znaky spravedlnosti nezávislé na Bohu a vrozené člověku	130
	84. <i>Rizá ...ovi</i> : Invalidovna	132
	85. <i>Uzbek Mírzovi</i> : Výhody, které plynou z toho, je-li ve státě více náboženství	133
	86. <i>Rizá ...ovi</i> : Zasahování soudů do důvěrných záležitostí rodinných	135
	87. <i>Rizá ...ovi</i> : Družnost Francouzů; podobizna ná- vštěvníka; jeho náhrobní nápis	136
	88. <i>Uzbek Radímu</i> : Velmoži francouzští a velmoži perští	138
	89. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Vliv, jakým cit cti může působit na Západě a na Východě	138
	90. <i>Uzbek témuž</i> : Rozpor mezi požadavky cti a trest- ním zákonem ve Francii	140
	91. <i>Uzbek Rustamovi</i> : Perský vyslanec v Paříži	141
	92. <i>Uzbek Radímu</i> : Události po smrti Ludvíka XIV.	142
	93. <i>Uzbek svému bratru santonovi</i> : Přísnost santonů a pou- stevníků	143
	94. <i>Uzbek Radímu</i> : Porušení veřejného práva	144
	95. <i>Uzbek témuž</i> : Zásady a sankce opravdového práva veřejného	145
	96. <i>První eunuch Uzbekovi</i> : Koupě žluté ženy; kázeň se- rájů; nutnost návratu Uzbekova	147
	97. <i>Uzbek Hosajnovi</i> : Jednoduchost mechaniky, jíž filoso- fové vysvětlují svět; plodnost jejich principů; zneu- žívání obrazného slohu v koránu	149
	98. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Nestálost štěstěny finančníků ve Francii	151
	99. <i>Rizá Radímu</i> : Nestálost mód a mravů ve Francii	152
	100. <i>Rizá témuž</i> : Co si Francouzi vypůjčují a co si ne- vypůjčují od cizinců; cizí původ, složitost a nedo- statky jejich zákonů	153
	101. <i>Uzbek ...ovi</i> : Pastýřský list jednoho biskupa o „Ústavě“	154
	102. <i>Uzbek Ibbenovi</i> : Státy evropské; neobmezená moc perských panovníků; hranice moci králů francouz- ských	155
	103. <i>Uzbek témuž</i> : Odloučenost panovníků východních na jejich trůnech	157
	104. <i>Uzbek témuž</i> : Názory Angličanů na práva panovní- kova	159
	105. <i>Radí Uzbekovi</i> : Závady pěstění věd a umění na Zá- padě	160
	106. <i>Uzbek Radímu</i> : Výhody pěstění věd a umění na Zá- padě; ruch, jež podněcují v Paříži; slabost států bez průmyslu	161
	107. <i>Rizá Ibbenovi</i> : Mladost Ludvíka XV.; zpovědníci a milenky západních králů; vliv žen ve Francii	164
	108. <i>Uzbek ...ovi</i> : Posudky knih v novinách	166

Dopis 109.	<i>Rizá ...ovi</i> : Malichernosti, jimiž se zabývá univerzita pařížská a velké sbory vůbec	167
110.	<i>Rizá ...ovi</i> : Starosti hezkých žen	168
111.	<i>Uzbek ...ovi</i> : Úspěch pamětí o nezletilosti Ludvíka XIV. Řeč pařížského generála	169
112.	<i>Radí Uzbekovi</i> : Vylidňování země	170
113.	<i>Uzbek Radímu</i> : Změny, jimž země podléhá; nakažlivé nemoci; převraty	172
114.	<i>Uzbek témuž</i> : Mravní příčiny vylidňování země; účinky mnohoženství	173
115.	<i>Uzbek témuž</i> : Výhoda, kterou Římané těžili ze svých otroků pro vzrůst obyvatelstva	175
116.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv nerozlučitelnosti manželství na populaci	177
117.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv kněžského bezženství na populaci; výhody protestantismu	178
118.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv otrokářství na populaci	180
119.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv náboženských představ na populaci	181
120.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv mravů divochů na populaci	182
121.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv kolonií na populaci	183
122.	<i>Uzbek témuž</i> : Vliv politických zřízení a hospodářských poměrů na populaci	186
123.	<i>Uzbek Mehemmedu Alímu</i> : Pohromy Turků	188
124.	<i>Uzbek Radímu</i> : Štědrost panovníků k dvořanům	188
125.	<i>Rizá ...ovi</i> : Nesnáz v představách o budoucích odměnách	190
126.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Vypuzení knížete Cellamara a zatčení vévody du Maine	191
127.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Smrt Karla XII. a proces barona Goertze; neblahý vliv ministrů na panovníky	192
128.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Podobizna geometra; kavárenský rozhovor; hodnota překladů	193
129.	<i>Uzbek Radímu</i> : Nezpůsobilost většiny zákonodárců; úprava a změny zákonů; užitečnost otcovské pravomoci	195
130.	<i>Rizá ...ovi</i> : Drzost novinkářů. Dopisy jednoho z nich; o jejich sázkách; o jejich dílech; o jejich schůzkách	197
131.	<i>Radí Rizovi</i> : Dějiny republik a svobodných států	200
132.	<i>Rizá ...ovi</i> : Nestálost majetková ve Francii	202
133.	<i>Rizá ...ovi</i> : Návštěva ve veřejné knihovně	204
134.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy theologické	204
135.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy literární a vědecké	206
136.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy dějepisné	208
137.	<i>Rizá témuž</i> : Knihy básnické	209
138.	<i>Rizá Ibbenovi</i> : Účinky soustavy Lawovy	211
139.	<i>Rizá témuž</i> : Dvě švédské královny, jež se zřekly trůnu	212
140.	<i>Rizá Uzbekovi</i> : Rozklady parlamentů	213
141.	<i>Rizá témuž</i> : Perská povídka: Příhody Ibráhímovy a Anáhí diny	214

Dopis 142. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Dopis učencův se Zlomkem ze starověkého mythologa	221
143. <i>Rizá Nathanaelovi Levimu</i> : Moc amuletů a talismanů. Dopis venkovského lékaře	225
144. <i>Rizá Uzbekovi</i> : Přednost skromnosti před marnivostí	228
145. <i>Uzbek Radímu</i> : Znemravnění, jež soustava Lawova způsobila ve Francii	229
146. <i>Velký eunuch Uzbekovi</i> : Nepořádek zaviněný nepřítomností Uzbekovou v seráji	230
147. <i>Uzbek prvnímu eunuchovi</i> : Plná moc, kterou Uzbek dává prvnímu eunuchovi k potrestání svých žen	231
148. <i>Narsí Uzbekovi</i> : Smrt prvního eunucha	232
149. <i>Uzbek Narsíovi</i> : Rozkaz, aby přísně zakročil	232
150. <i>Solim Uzbekovi</i> : Žalostný stav seráje	233
151. <i>Narsí Uzbekovi</i> : Věrnost žen a otroků Uzbekových; ztráta jednoho z jeho dopisů	234
152. <i>Uzbek Solimovi</i> : Nový rozkaz k přísnému zakročení	234
153. <i>Uzbek svým ženám</i> : Plná moc udělená Solimovi	235
154. <i>Uzbek Násirovi</i> : Uzbekovo zoufalství, jeho návrat a pomsta	235
155. <i>Roxana Uzbekovi</i> : Solimovo zneužití plné moci	237
156. <i>Zaši Uzbekovi</i> : Její potrestání	237
157. <i>Zelis Uzbekovi</i> : Její pohana	238
158. <i>Solim Uzbekovi</i> : Cizoložství Roxanino	239
159. <i>Solim Uzbekovi</i> : Krvavé potlačení, jež chystá	240
160. <i>Roxana Uzbekovi</i> : Její pravé city k němu	240
Dodatek k „Perským listům“	243
Obrany	245
Dopisy a zlomky dopisů	247
<i>Uzbek ...ovi</i> : Srovnání lidí nadaných a lidí prostředních	
Dopis učencův. Bědné postavení učenců	247
<i>Rizá Uzbekovi na venkově</i> : Podobizna pomlouvače	250
<i>Hádží Ibbí Džemšídovi</i> : Marnost náboženských sporů	251
<i>Rozmanité zlomky</i>	252
<i>Tibetský král kongregaci propagandy v Římě</i> : Vzájemné soupeřství misionářů	253
<i>Zlomky dopisů</i>	254
<i>Pokračování „Dějin Troglodytů“</i>	255
<i>Velký eunuch Džánumovi</i> : Správa serájů	257
<i>Rizá Uzbekovi</i> : List staré kokety	260
<i>Uzbek Zelidě</i> : Zelis pomýšlí na rozvod	261
<i>Konec dopisu 143</i>	262
<i>Josef Kopal</i> : O Montesquieuových „Perských listech“	266
<i>Vysvětlivky</i>	281